Neljapäev, 6. veebruar 2014

P7_TA(2014)0105

Naiste suguelundite moonutamise lõpetamine

Euroopa Parlamendi 6. veebruari 2014. aasta resolutsioon Euroopa Komisjoni teatise „Naiste suguelundite moonutamine tuleb lõpetada“ kohta (2014/2511(RSP))

(2017/C 093/24)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse komisjoni teatist „Naiste suguelundite moonutamine tuleb lõpetada“ (COM(2013)0833),

— võttes arvesse Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituudi (EIGE) aruannet „Naiste suguelundite moonutamine Euroopa Liidus ja Horvaatias“,

— võttes arvesse ÜRO Peaassamblee resolutsiooni 67/146 „Naiste suguelundite moonutamise kaotamiseks tehtavate ülemaailmsete jõupingutuste tugevdamine“,

— võttes arvesse oma 14. juuni 2012. aasta resolutsiooni naiste suguelundite moonutamise lõpetamise kohta ([1]),

— võttes arvesse oma 5. aprilli 2011. aasta resolutsiooni naistevastase vägivalla vastu võitlemise ELi uue poliitilise raamistiku prioriteetide ja põhijoonte kohta ([2]),

— võttes arvesse oma 24. märtsi 2009. aasta resolutsiooni naiste suguelundite moonutamise vastase võitluse kohta Euroopa Liidus ([3]),

— võttes arvesse oma 16. jaanuari 2008. aasta resolutsiooni Euroopa Liidu lapse õiguste strateegia väljatöötamise kohta ([4]),

— võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta direktiivi 2012/29/EL, millega kehtestatakse kuriteoohvrite õiguste ning neile pakutava toe ja kaitse miinimumnõuded ning asendatakse nõukogu raamotsus 2001/220/JSK ([5]),

— võttes arvesse naiste ja meeste võrdõiguslikkuse strateegiat 2010–2015, mille komisjon esitas 21. septembril 2010,

— võttes arvesse Stockholmi programmi „Avatud ja turvaline Euroopa kodanike teenistuses ja nende kaitsel“ ([6]),

— võttes arvesse Euroopa Nõukogu 12. aprilli 2011. aasta konventsiooni naistevastase vägivalla ja perevägivalla ennetamise ja tõkestamise kohta (Istanbuli konventsioon),

— võttes arvesse ELi lepingu artikleid 6 ja 7 inimõiguste austamise kohta (üldpõhimõtted) ja EÜ asutamislepingu artikleid 12 ja 13 mittediskrimineerimise kohta,

— võttes arvesse ÜRO naiste diskrimineerimise likvideerimise komitee 1990. aasta üldist soovitust nr 14 naiste ümberlõikamise kohta,

— võttes arvesse kodukorra artikli 115 lõiget 5 ja artikli 110 lõiget 2,

([1]) ELT C 332 E, 15.11.2013, lk 87.
([2]) ELT C 296 E, 2.10.2012, lk 26.
([3]) ELT C 117 E, 6.5.2010, lk 52.
([4]) ELT C 41 E, 19.2.2009, lk 24.
([5]) ELT L 315, 14.11.2012, lk 57.
([6]) ELT C 115, 4.5.2010, lk 1.

A. arvestades, et Euroopa Parlament määratles oma 5. aprilli 2011. aasta resolutsioonis (naistevastase vägivalla vastu võitlemise ELi uue poliitilise raamistiku prioriteetide ja põhijoonte kohta) naistevastase vägivalla „soopõhise vägivallaaktina, mille tulemuseks on või võivad olla naiste füüsiline, seksuaalne või psühholoogiline kahjustamine või neile selliste kannatuste tekitamine, sh nimetatud vägivallaaktidega ähvardamine, vabaduse omavoliline piiramine või sundus, hoolimata sellest, kas selline akt leiab aset avalikus või eraelus“ ([1]);

B. arvestades, et naiste suguelundite moonutamine on naiste ja tütarlaste vastu suunatud vägivalla vorm, mis kujutab endast nende põhiõiguste rikkumist ja millega rikutakse Euroopa Liidu põhiõiguste harta põhimõtteid, ning arvestades, et väga vajalik on kaasata naiste suguelundite moonutamise vastu võitlemine naiste vastu suunatud vägivalla vastu võitlemise üldisesse ja ühtsesse lähenemisviisi;

C. arvestades, et Maailma Terviseorganisatsioon (WHO) määratles 2008. aastal naiste suguelundite moonutamisena kõik protseduurid, millega kaasneb naise välissuguorganite osaline või täielik eemaldamine mittemeditsiinilistel põhjustel, sh sunna ümberlõikus või kliitori ja seda kaitsva naha osaline või täielik eemaldamine, kliitori ja väikeste häbememokkade osaline või täielik eemaldamine ning kõige äärmuslikum naiste suguelundite moonutamise tava infibulatsioon (tupeava kitsendamine, kattes selle nahaga);

D. arvestades, et WHO andmetel on kogu maailmas selle julma soopõhise vägivallavormi ohvriks langenud arvatavasti ligi 140 miljonit last, tüdrukut ja naist; arvestades, et WHO andmetel on enamik naiste suguelundite moonutamisi toime pandud lapsepõlves, tüdrukutel alates varasest lapseeast kuni 15. eluaastani; arvestades, et teadete kohaselt esineb seda julma tava 28 Aafrika riigis, Jeemenis, Põhja-Iraagis ja Indoneesias;

E. arvestades, et naiste suguelundite moonutamine on jõhker tava, mis ei esine ainult kolmandates riikides, vaid mõjutab ka ELis elavaid naisi ja tüdrukuid, kellel moonutatakse suguelundeid kas ELis või nende päritoluriigis enne ELi elama asumist või EList välja reisimise ajal ([2]); arvestades, et ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ameti andmetel otsib EList igal aastal varjupaika ligikaudu 20 000 naist ja tüdrukut, kes on pärit riikidest, kus esineb naiste suguelundite moonutamise tava ning neist 9 000 võib olla juba moonutatud suguelunditega ([3]); arvestades, et hinnangute kohaselt on Euroopas kuni 500 000 naist ([4]), kelle suguelundid on moonutatud või keda see ohustab, samal ajal esitatakse selle kuriteoga seoses süüdistusi endiselt harva;

F. arvestades, et naiste suguelundite moonutamisi tehakse sageli kodus, kehvades ebahügieenilistes tingimustes ja tihti ilma tuimastuse või meditsiiniliste teadmisteta, sellel on mitmed väga tõsised ning sageli korvamatud või fataalsed tagajärjed naiste ja tütarlaste füüsisele ja psüühikale ning see kahjustab nende seksuaal- ja reproduktiivtervist;

G. arvestades, et naiste suguelundite moonutamine on selgelt vastuolus ELi põhiväärtuse naiste ja meeste võrdõiguslikkusega ning säilitab traditsioonilisi tõekspidamisi, mille kohaselt naisi nähakse endiselt objektidena ja meeste omandina; arvestades, et traditsioone ei tohi mitte mingil juhul kasutada vabandusena laste, tüdrukute ja naiste suguelundite moonutamiseks;

H. arvestades, et laste õiguste kaitse on kinnistunud paljudes liikmesriikides ning ELi ja rahvusvahelistes lepingutes ja dokumentides, ning arvestades, et naistevastast vägivalda üldiselt, sh tüdrukute vastast vägivalda ei saa õigustada kultuuritraditsioonide austamise või erinevate initsiatsioonitseremooniatega;

I. arvestades, et naiste suguelundite moonutamise ärahoidmine on iga liikmesriigi jaoks inimõigustealane rahvusvaheline kohustus vastavalt ÜRO naiste diskrimineerimise likvideerimise komitee 1990. aasta üldisele soovitusele nr 14 naiste ümberlõikamise kohta ja direktiivile 2012/29/EL (millega kehtestatakse kuriteoohvrite õiguste ning neile pakutava toe ja kaitse miinimumnõuded), milles käsitatakse naiste suguelundite moonutamist soopõhise vägivalla vormina, mille suhtes tuleb muu hulgas kehtestada miinimumkaitsenõuded;

([1]) ÜRO 20. detsembri 1993. aasta deklaratsioon naistevastase vägivalla likvideerimise kohta (A/RES/48/104), artikkel 1; ÜRO 1995. aasta Pekingi tegevusplatvorm, punkt 113.

([2]) EIGE, „Naiste suguelundite moonutamine Euroopa Liidus ja Horvaatias“, 2013.

([3]) ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ameti panus Euroopa Komisjoni korraldatud konsultatsiooni seoses naiste suguelundite moonutamisega ELis, 2013.

([4]) Waris, D. and Milborn, C., Desert Children, Virago, UK, 2005.

Neljapäev, 6. veebruar 2014

1. peab tervitatavaks komisjoni teatist „Naiste suguelundite moonutamine tuleb lõpetada“, milles komisjon kohustub kasutama ELi rahalisi vahendeid naiste suguelundite moonutamise ärahoidmiseks ja ohvrite toetusmeetmete parandamiseks, sh ohustatud naiste kaitse varjupaigaküsimusi reguleerivate ELi eeskirjadega, ning koos Euroopa välisteenistusega tõhustama rahvusvahelist dialoogi ja edendama uuringuid, et teha selgelt kindlaks ohustatud naised ja tüdrukud;

2. väljendab heameelt komisjoni võetud kohustuse üle soodustada liikmesriikide, valitsusväliste organisatsioonide ja ekspertide vahel kogemuste ja heade tavade vahetamist naiste suguelundite moonutamisega seotud probleemide valdkonnas ning rõhutab, et kodanikuühiskonda tuleb jätkuvalt tihedalt kaasata, sh kolmandates riikides ning mitte ainult seoses teavituskampaaniatega vaid ka õppematerjalide väljatöötamise ja koolituse valdkonnas;

3. juhib tähelepanu sellele, et rahvusvahelistel, ELi ja liikmesriikide institutsioonidel on otsustavalt tähtis roll naiste suguelundite moonutamise ärahoidmisel, naiste ja tüdrukute kaitses, ohvrite kindlakstegemisel ning meetmete võtmisel soopõhise vägivalla, sh naiste suguelundite moonutamise keelamiseks, ning väljendab heameelt selle üle, et EL on võtnud kohustuse jätkata meetmete võtmist, et edendada naiste suguelundite moonutamisest loobumist riikides, kus see on tavaks;

4. kordab uuesti üleskutset komisjonile esitada viivitamata ELi seadusandliku akti ettepanek, et kehtestada igasuguse naistevastase vägivalla (sh naiste suguelundite moonutamise) ennetusmeetmed ja, nagu Stockholmi programmis osutatud, terviklik ELi strateegia kõnealuses valdkonnas, sh struktureeritud ühine tegevuskava, et lõpetada naiste suguelundite moonutamine ELis;

5. rõhutab, kui vajalik on see, et komisjon ja Euroopa välisteenistus võtaksid kindla seisukoha kolmandate riikide suhtes, kes naiste suguelundite moonutamist hukka ei mõista;

6. kutsub komisjoni üles kasutama naiste suguelundite moonutamise kohta andmete kogumisel ühtlustatud käsitust ning nõuab, et Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituut kaasaks demograafid ja statistikud teatise kohaste ühiste meetodite ja näitajate väljatöötamisse, et tagada liikmesriikide vaheliste võrdluste tegemise võimalus;

7. kordab uuesti oma üleskutset liikmesriikidele kasutada olemasolevaid mehhanisme, eelkõige direktiivi 2012/29/EL, sh kutsetöötajate koolitamist naiste ja tüdrukute kaitseks, ning jälitama, tooma kohtu ette ja karistama iga elanikku, kes on naiste suguelundite moonutamise kuriteo toime pannud, isegi kui kuritegu pandi toime väljaspool asjaomase liikmesriigi piire; nõuab sellega seoses, et eksterritoriaalsuse põhimõte lisataks kõikide liikmesriikide karistusseadustikku, nii et kuritegu karistataks kõigis 28 liikmesriigis ühtmoodi;

8. Palub ELil ja liikmesriikidel, kes ei ole veel Euroopa Nõukogu naistevastase vägivalla ennetamise ja tõkestamise Istanbuli resolutsiooni ratifitseerinud, seda viivitamata teha, et ELi kohustused vastaksid rahvusvahelistele standarditele, mis edendavad terviklikku ja integreeritud lähenemisviisi naistevastasele vägivallale ja naiste suguelundite moonutamisele;

9. kutsub komisjoni üles nimetama 2016. aastat naistevastase vägivalla lõpetamise Euroopa aastaks;

10. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, Euroopa Nõukogule, ÜRO peasekretärile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.